

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihologie Aplicată
1.4 Domeniul de studii	Psihologie
1.5 Ciclul de studii	Nivel de baza (BA) - Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihologie – în limba maghiară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Fundamentele psihopedagogiei speciale					
2.2 Titularul activităților de curs			Lect. Univ. Dr. Orbán Réka				
2.3 Titularul activităților de seminar			Lect. Univ. Dr. Orbán Réka				
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					19
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					7
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	19				
3.8 Total ore pe semestru	75				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sala de curs, instrumente audio-vizuale
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sala de seminar, instrumente audio-vizuale

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• C2. Intervenția psihopedagogică specifică (compensare – recuperare – terapie) pentru persoanele cu CES • C3. Proiectarea unor programe educaționale adaptate pentru diverse niveluri și grupuri țintă • C4. Consilierea , orientarea și asistarea psiho-pedagogică a diverselor categorii de persoane / grupuri educaționale (copii / elevi, familii, profesori, angajați etc.) • C5. Autoevaluarea și ameliorarea continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră
Competențe transversale	• Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională fundamentate pe opțiuni valorice explicite în relație cu drepturile și demnitatea persoanelor cu deficiență/handicap • Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației • Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională • Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului • Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență calificată
7.2 Obiectivele specifice	• Interpretarea adecvată a cunostintelor teoretice în vederea elaborării unor programe intervenție psihopedagogică adaptate tipului și gradului deficienței • Utilizarea principiilor de bază în vederea elaborării programelor de intervenție personalizată, a adaptării curriculare pentru copiii cu CES în funcție de nevoile specifice și particularitățile acestora • Utilizarea adecvată a cunostintelor fundamentale ale domeniului psihopedagogiei speciale în vederea explicării și interpretării strategiilor, conținuturilor și mijloacelor de proiectare și implementare curriculară, de reabilitare și compensare specifice • Identificarea situațiilor problematice și a conflictelor în instruirea, reabilitarea și compensarea la persoanele cu CES la nivel individual și de grup • Elaborarea și evaluarea strategiilor corespunzătoare de rezolvare a problemelor și conflictelor specifice instruirii, reabilitării și compensării la persoanele cu CES • Identificarea noilor orientări metodologice în domeniul recuperării, educării și integrării socioprofesionale a persoanelor cu CES • Interpretarea realității psihosociale prin aplicarea cunoștințelor fundamentale domeniului psihopedagogiei speciale • Descrierea strategiilor de comunicare adaptate diferitelor categorii de persoane cu CES precum și a principalelor orientări în consilierea acestora • Identificarea principalelor nevoi ale persoanelor cu CES și ale familiilor acestora pentru explicarea principalelor modalități de consiliere psihopedagogică utilizate

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Conceptul și istoria psihopedagogiei speciale	Prelegere	
2. Schimbarile terminologiei in psihopedagogia speciala	Dezbateri	
3. Copii cu nevoi speciale in familie	Prezentare power point	
4. Factorii etiologici	Metode audiovizuale, dezbateri, prezentare power point	
5. Dizabilitățile motrice	Studii de caz, dezbateri	
6. Dizabilitățile vizuale	Învățare prin cooperare	
7. Dizabilitatea auditivă	Învățare prin cooperare	
8. Dizabilitățile cognitive	Explicare, dezbateri	
9. Autismul	Brainsorming, dezbateri	
10. Disfuncțiile vorbirii, logopedia	Controversa academica	
11. Tulburări comportamentale și managementul comportamentului	Discuție de grup, studiu de caz	
12. Conceptul tulburărilor de învățare	Demonstratia, modelarea	
13. Copii cu tulburări de învățare la școală	Controversa academica	
14. Dizabilități multiple	Studii de caz, dezbateri	

Bibliografie obligatorie

- (ApsyA), A. P. (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mintal Disorders (V. ed.)* . Washington DC: American Psychiatric Association.
- Benczúr Miklósné (2001). Szomatopedagógiai alapismeretek. *Szomatopedagógia*. BGGyTF, Budapest
- Boggis, A. (2018). *Dis/abled Childhoods ?* Springer.
- Borca, C. V. (2010). The school inclusion of children with special educational needs in Romania. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 4325–4329.
- Dovigo, F. (2017). *Special Educational Needs and Inclusive Practices*. Rotterdam/Boston: Sense Publisher.
- Frölich, A. (1996). Életterek – életálmok. in Márkus E. (szerk.). *Halmazottan sérült, súlyosan mozgáskorlátozott gyermekek nevelése, fejlesztése: Szemelvénygyűjtemény*. ELTE – BGGYTF, Budapest
- Gordosné Szabó A (2004). *Gyógyító pedagógia*. Medicina kiadó, Budapest
- Göllesz V. (1992). *Gyógypedagógiai kórtan*. TK, Budapest 1-3 fejezet
- Harris, G. A., Kirk, W. (eds., 1993). *The Foundations of Special Education*. Council for Exeptional Children, Reston
- Heward, W. L. (2013). *Exeptional children*. Ohio State University, Pearson, USA
- Illyés S. (szerk., 2000). *Gyógypedagógiai alapismeretek*. BGGyTF, Budapest
- Jalongo, M. (2018). *Children, dogs and Education*. Springer.
- Kőpatakiné Mészáros M. (szerk., 2008). *Adaptációs kézikönyv*. Educatio Társadalmi Közhasznú Társaság, Budapest
- Pajor E. (2010). *Látássérülés. Bevezető ismeretek*. ELTE- BGGYFK, Budapest
- Peeters, T. (1997). *Az elmélettől a gyakorlatig*. Kapocs. Budapest
- Radványi, K. (2014). *A legbelső kör*, BGGyTF, Budapest
- Runswick-Cole, K., Liddiard, K., & Curran, T. (2017). *The Palgrave Handbook of Disabled Children's Childhood Studies*. Springer.
- Vasek, S. (2003). *A speciális pedagógia alapjai*. Sapiencia, Bratislava

Bibliografie opcionala

- Asonitou, K., Koutsouki, D., Kourtessis, Th., Charitou, S.(2012). Motor and cognitive performance differences between children with and without developmental coordination disorder (DCD) *Research in Developmental Disabilities*, 33, 996–1005.
- Csocsán E. (2004). Az érzékszervi tanulás organizációja iskolai tanulási folyamatokban vakoknál. Gordosné Szabó A (szerk.). *Gyógyító pedagógia*. Medicina kiadó, Budapest
- Drum, Ch. D., Krahn, G. L, Bersani, H. (eds., 2009). *Disability and Public Health*. American Public Health Association

- Gordosné Szabó A. (2004). *A gyógypedagógiai segítséget igénylő személyekről. Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Gósy M. (2005). *Pszicholingvisztika*. Osiris kiadó, Budapest
- Kálmán Zs. (2004). *Bánatkő – Sérült gyermek a családban*. Bliss Alapítvány, Bp.
- Kálmán Zs. Könczei Gy. (2002). *A Taigetosztól az esélyegyenlőségig*. Osiris, Budapest
- Odom, S L; Horner, R.H.; Snell, M.E.; Blacher, J. (2007). *Handbook of developmental disabilities*. Guilford Press, New York, USA
- Orban, R. , Batiz, E., (ford., 2017). *A tevékenység és részvétel biztosítása. A komplex és intenzív támogatást igénylő fiatalok ellátása* (Jo Lebeer, Mia, Nijland, Luisa Gracio, Beno Schraepen ed.), Enablin+Project / Helix Kiadó, Antwerp & Varna
- Ranschburg J. (2012). *Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban*. Budapest: Saxum Kiadó.
- Salné Lengyel M. (szerk.). (2004). *Logopédia*, Sulinova, Pilisborosjenő
- van Tilborg, A., Segers, E., van Balkom, H., Verhoeven, L. (2014). Predictors of early literacy skills in children with intellectual disabilities: A clinical perspective. *Research in Developmental Disabilities*, 35, 1674–1685.
- Vesely, C. K. (2013). Low-income African and Latina immigrant mothers' selection of early childhood care and education (ECCE): Considering the complexity of cultural and structural influences. *Early Childhood Research Quarterly*, 28, 470– 486.
- Zalabai P.(1999). *Hogyan segítsük sérült embertársainkat?*. Motiváció alapítvány, Miskolc

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Cine are nevoie de educație specială?	brainstorming	
2. De ce trebuie schimbat terminologia științifică?	Controversa academica	
3. Suportul social	Discuție de grup	
4. Posibilități de a evita factorii de risc	Metode audiovizuale, studii de caz	
5. Viața cotidiană a persoanelor cu dizabilitate motrică	Discuție de grup	
6. Orientarea spațială și posibilitățile învățării a persoanelor cu cecitate	Controversa academica	
7. Viața cotidiană a persoanelor cu dizabilitate auditivă	Metode audiovizuale, studii de caz	
8. Studiu de caz – dizabilitate cognitivă	Studii de caz, dezbattere	
9. Viața cotidiană a persoanelor cu autism	Prezentare power point	
10. Importanța comunicării verbale	Studii de caz, dezbattere	
11. Managementul comportamentului in practică	Prezentare power point	
12. Dificultățile întâmpinate de elevii cu tulburări de învățare	Controversa academica	
13. Tulburări emoționale asociate tulburărilor de învățare	Discuție de grup	
14. Posibilități de recuperare a copiilor cu dizabilitati multiple	Metode audiovizuale	

Bibliografie obligatorie

- Benczúr Miklósné (2001). *Szomatopedagógiai módszerek, eljárások II. Szomatopedagógia*. BGGyTF, Budapest
- Doménech, A., Moliner, O. (2014). Families Beliefs About Inclusive Education Model. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 116, 3286 – 3291.
- Elliot, K., Segal, L.M., Juliano, Ch., Mandel, J., Hearne, Sh. A. (2005). *Birth defects and developmental disabilities*. Trust for American Health
- Fiske, S.T. (2006). *Társas alapmotívumok*. Osiris, Budapest – 10. fejezet
- Graham, H. (2010). How the tea is made; or, the scoping and scaling of ‘everyday life’ in changing services for ‘people with learning disabilities’. *British Journal of Learning Disabilities*, 38, 133–143.
- Hatos Gy. (2008). Alapfogalmak – multidiszciplináris nézőpontok in *Az értelmi akadályozottsággal élő emberek: nevelésük, életük*. APC-stúdió, Gyula
- Hoffmann J., Mezeiné Isépy M. (2006). A hallássérültek személyiségfejlesztésére irányuló gyógypedagógiai tevékenység. *Gyógypedagógiai alapismeretek*, Comenius, Pécs

- Hristovska, D., Jovanova-Mitkovska, S. (2010). Practical strategies to improve learning and achievements of pupils with special educational needs in elementary school. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 2911–2916.
- László Zs. (2000). *FI-MO-TA* gyerekek. Jupo, Kistarcsa
- Nirje, B., Perrin, B. (1998). *A normalizációs elv – és félreértelmezései*. Vezérfonal az értelmileg akadályozott emberek bemutatásához. ÉFOESZ, Budapest
- Susan-Stillman, A. (2014). Attitudes and beliefs of family- and center-based child care providers predict differences in caregiving behavior over time. *Early Childhood Research Quarterly*, 28/4, 905-917
- Tee, St., Cowen, M. (2011). Supporting students with disabilities. Promoting understanding amongst mentors in practice. *Nurse Education in Practice*, 12/1, 6-10.
- Vicsi K. (1995). Beszédkorrektor. in Csányi Y. (szerk.). *Tanulmányok a hallássérültek beszéd-érthetőségének fejlesztéséről*. BGGyTF, Budapest

Bibliografie opțională

- Bakken G., Nagy I. & Nagy E. (1993). *Fájdalmak és reménységek*. Impress kiadó, Marosvásárhely
- Bonifacci, P. (2004). Children with low motor ability have lower visual-motor integration ability but unaffected perceptual skills. *Human Movement Science*, 23, 157–168.
- Gadó M. (2008). Látászavarok felismerése kisgyermekkorban és a megsegítés lehetőségei az iskolában. *Erdélyi Pszichológiai Szemle*, Kolozsvári Egyetemi Kiadó, IX. évf, 4 szám., Kolozsvár
- Gyenei M. (2006). Tanulási alkalmasság- iskolai beválás in M. Tamás M. (szerk.). *Integráció és inklúzió*, Trefort, Budapest
- Kálmán Zs. (2006). *Mással – hangzók...* Bliss alapítvány, Budapest 3. Fejezet
- Kolozsvár J. (1999). *A sajátos ember*. Okker, Budapest
- Kolozsvár J. (2002). *MÁS gyerek, szülő, pedagógus*, Okker kiadó, Bp.
- Kovács E., szerk. (1990), *Logopédiai jegyzet*, Tankönyvkiadó, Budapest
- Le Normand, M.-Th., Vaivre-Douret, L., Payan, Ch., Cohen, H. (2000). Neuromotor Development And Language Processing In Developmental Dyspraxia: A Follow-Up Case Study. *Journal Of Clinical And Experimental Neuropsychology*, 22/3, 408-417.
- Mesterházi Zs. (2003). Nemzetközi hatások a magyar gyógypedagógiában. *Gyógypedagógiai Szemle*. Különszám, Budapest
- Papp L. T. (2000). A látás károsodása. Illyés S. (szerk.). *Gyógypedagógiai alapismeretek*. BGGyTF, Budapest
- Shirian A. S., Dera, A. H. (2015) *Descriptive characteristics of children with autism* at Autism Treatment Center, KSA in *Psychology & Behavior* 151, 604-608
- Smith, J., Washington, R., Kuchler, R. (2013). The implementation of conductive education in the treatment of a five year old girl with cerebral palsy: a case report. *Journal of the National Society of Allied Health*, Spring-Summer, 49- 61.
- Spaller Á., Spaller K. (2006). *Gyógypedagógiai ismeretek tára*. Timp kiadó, Budapest
- Vaughan P. (1996). Az anyák elbeszélései in *Hallani tanulunk*. BGGyTF, Budapest

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Portfolio si sustinere	50%
10.5 Seminar/laborator	Activitate semestrială		50%
10.6 Standard minim de performanță			

În cazul în care la examenul de final de semestru studentul nu obține notă de trecere (5, 00), atunci examenul nu este promovat, nici dacă s-a achitat de sarcinile prevăzute la activitățile trecute la pct. 10.5.

Frecventarea orelor de curs este obligatorie în proporție de 85%, în caz contrar studentul de la învățământ cu frecvență nu se poate prezenta la examen. Absențele motivate și nemotivate de la activitățile

de seminar și/sau lucrări practice nu pot depăși 15% din totalul prevăzut (3 din 14).

Forma de predare: 30% din cursuri, respectiv 15% din seminarii se vor derula în format online sincron.

Predarea și prezentarea lucrării(lor) sunt obligatorii fiind precondiție de prezentare la examen.

Orice lucrare plagiată, copiată, identică, precum și orice inspirație, colaborare, copiere se consideră fraudă, caz în care persoana(ele) în cauză vor fi sancționate cu nota 1,00 (unu). Fraudarea examenelor se sancționează cu exmatricularea de la studii.

Sarcinile prevăzute în decursul semestrului nu se pot recupera/compensa în perioada sesiunilor de examene (normală, deschisă, restanță, lichidare).

Studenții care se înscriu în sesiuni ulterioare sesiunii normale (în sesiune deschisă, de restanță, de lichidare) trebuie să parcurgă și să satisfacă obligatoriu toate cerințele prevăzute în semestrul respectiv (prezență prevăzută la diferitele activități, examene parțiale, teme, proiecte etc.).

Data completării
25 aprilie 2024

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar
lector dr. Orbán Réka

Data avizării în departament
30.aprilie 2024

Semnătura directorului de departament

Conf dr. Kotta Ibolya